

Bestyrelsesmøde den 13. september 2024

5. september 2024

Pkt. 11. Udløbsledning U1 fra Renseanlæg Lynetten

1. Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen:

- Tager orienteringen om konsekvenserne for Renseanlæg Lynettens udløbsledning (U1) til efterretning,
- bemyndiger direktionen til at arbejde videre med et projekt, der er budgetteret til (fortroligt), der beskytter U1, så BIOFOS ikke er en hindring for gennemførelse af Østlig Ringvej,
- bemyndiger direktionen til at fortsætte arbejdet med planlægning af en ny udløbsledning i form af en boret tunnel, og
- opfordrer ejerkredsen til at rette henvendelse til Transportministeren om finansieringen af ovenstående.

2. Baggrund

Som følge af By & Havns etablering af Lynetteholm, den planlagte etablering af Østlig Ringvej og etablering af ny metrolinje påvirkes BIOFOS' eksisterende udløbsledning (U1) på en måde, så den enten skal forstærkes eller udskiftes.

For at etablere Lynetteholm skal der ske jordopfyldning hen over udløbsledningen U1, der ikke er beregnet for det øgede jordtryk og derfor risikerer at kollapse under jordtrykket. Den tilsvarende påvirkning på U1 i forbindelse med etableringen af Lynetteholms perimeter er løst ved, at der er etableret en forstærkning over U1. Som aftalt i det politiske forståelsespapir har By & Havn været ansvarlige for arbejdet, og BIOFOS har bidraget til finansieringen med knap 40 mio. kr. Den samlede omkostning skønnes af By & Havn at beløbe sig til ca. (fortroligt). I forbindelse med indgåelse af aftalen med By & Havn om færdselsret på BIOFOS areal, er det aftalt, at By & Havn ikke må fylde jord oven på U1, så længe aftalen gælder. By & Havn har mundtlig tilkendegivet, at de ikke vil have behov for at fylde jord på det areal, hvor U1 ligger, før om ca. 15 år.

Det planlagt anlægsprojekt for Sund & Bælts etablering af Østlig Ringvej påvirker principielt U1 på samme måde, idet trykket fra den tunnel, der skal etableres oven på U1, vil trykke så hårdt på U1, at den også her er i risiko for at kollapse.

Etableringen af ny metrolinje M5 vil også krydse U1. Det er endnu ikke endeligt besluttet, om metrolinjen skal være en tunnel eller en højbane. En metrotunnel vil principielt have samme påvirkning af U1 som en tunnel til Østlig Ringvej. Såfremt løsningen ender med en højbane, forventes der ingen væsentlige udfordringer i forhold til U1.

Endelig forudsætter VVM-rapporten, der danner baggrund for anlægsloven om Lynetteholm, at der etableres et nyt udledningspunkt for U1 ca. 500 m længere ude i Øresund.

3. Analyse

På baggrund af ovenstående har BIOFOS bedt SWECO om at lave en teknisk og økonomisk analyse af de løsningsmuligheder, der kan være, samt hvordan løsningsmulighederne spiller sammen med de på nuværende tidspunkt kendte tidsplaner for de tre anlægsprojekter jordopfyldning af Lynetteholm, Østlig Ringvej og metrolinje M5.

Det vil i alle de identificerede løsningsforslag være nødvendigt at etablere en sikring af U1, så der kan gennemføres jordopfyldning i tracéet for Østlig Ringvej, der således alene er en interimsløsning:

Nr.	Beskrivelse af løsning	Mio.kr.
S-00	Etablering af sikring af eksisterende U1, så der kan gennemføres opfyldning i tracéet for Østlig Ringvej	Fortroligt

Der er identificeret følgende løsningsforslag til en permanent løsning:

Nr.	Beskrivelse af løsninger	Mio.kr.
S-01	Midlertidig sikring af eksisterende ledning ved etablering af aflastningsplade og åben kanal (spuns) bag perimeteren for Lynetteholmen. Senere skal der dog etableres ny ledning i den indbyggede fyld og herfra en tunnel, som føres ud til nyt udløbspunkt defineret i VVM-rapport for Lynetteholmen	Fortroligt
O-01	Nyt rørtracé i eksisterende stenkastning og i interimsdæmning mellem fase 1- og fase 2-opfyldning	Fortroligt
O-02	Nyt rørtracé på eksisterende havbund oven på eksisterende udløbsledning	Fortroligt
O-03	Nyt rørtracé forskydes til ene side af U1 i samme-/højere niveau end eksisterende udløbsledning	Fortroligt
O-04	Boret tunnel fra perimeter til nyt VVM-udløbspunkt	Fortroligt
O-05	Komplet ny boret tunnel til nyt VVM-udløbspunkt	Fortroligt

Budgetpriserne for de forskellige løsninger er overslag og i 2024-priser (mio. kr.)

Endelig skal det bemærkes, at U1 har nået en alder, hvor den teoretiske levetid for ledningen udløber om 10-20 år.

4. Udfordringer/dilemmaer

Der er indgået et politisk forståelsespapir mellem BIOFOS' ejerkommuner og Transportministeriet. I forståelsespapiret fremgår der følgende punkter vedr. U1:

- Forstærkning af ledning afventer indtil ca. 2025, hvor der forventeligt er afklaring vedrørende den fremtidige placering af renseanlægget Lynetten og Østlig Ringvej.
- Hvis renseanlægget flytter, laves en midlertidig løsning, indtil ledningen tages ud af drift.
- Hvis renseanlægget forbliver på området, laves en permanent løsning med forstærkning og forlængelse.

Der er enighed om, at det samlede projekt om forstærkning og forlængelse af ledningen udskydes indtil, at der er en afklaring af den fremtidige placering af renseanlægget Lynetten mv.

En række forhold gør dog, at det kan være problemfyldt at vente med at træffe beslutning om håndtering af U1, til der er en afklaring på den fremtidige placering af Renseanlæg Lynetten:

- Den igangsatte analyse af fremtidig placering afleveres til BIOFOS ultimo juni 2025, hvorefter kvalitetssikring samt orientering af bestyrelse og ejerkommuner kan finde sted som baggrund for den politiske proces, der skal endeligt afgøre den fremtidige placering. Det er usikkert, om der tidsmæssigt kan komme en afklaring inden "ca. 2025", som fastsat i forståelsespapiret.
- Sund og Bælt forudsætter, at der er fyldt op ved Østlig Ringvej, når de starter anlægsarbejdet forventeligt i 2030. Der er en mulighed for, at de kommer tidligere i gang. Det er vurderingen, at der skal bruges minimum ca. 2 år til først sikring af U1 ved Østre Ringvej og efterfølgende 2½ år til By & Havns opfyldning – dvs. forventelig ønsket opstart på sikring af U1 ved Østlig Ringvej omkring medio 2025.
- Anlægsloven for Østlig Ringvej forventes af Sund & Bælt først vedtaget med udgangen af 2027.
- Den teoretiske levetid på den eksisterende U1 vurderes at være opbrugt om 10-20 år.
- Alle identificerede løsningsforslag, undtagen midlertidig sikring som følge af Østlig Ringvej, tager 10-15 år at etablere inklusive projektering, myndighedsbehandling, udbud og entreprenørarbejde.

5. Anbefalet løsning

Det anbefales, at der allerede nu igangsættes et projekt til etablering af midlertidig sikring af udløbsledningen U1 af hensyn til Østlig Ringvej, og at der arbejdes videre med løsning O-05, ny boret tunnel til nyt VVM-udledningspunkt.

Løsningen imødekommer de nu-kendte udfordringer, især med fokus på de tidsmæssige forudsætninger i andre projekter end U1, og indebærer både en række fordele og ulemper, hvoraf ulemperne alle er af mere teknisk karakter:

Fordele:

- Løser konflikter ved grænsefladeprojekter (jordopfyldning, Østlig Ringvej og evt. metrotunnel)
- Sikrer renseanlæggets drift både i perioden frem til en evt. flytning, og hvis renseanlægget forbliver på Lynetten
- Velkendt anlægsmetode for etablering af nye udløb fra renseanlæg
- Begrænser risiko for påvirkning af eksisterende U1 i anlægsperioden
- Undgår kontakt med eksisterende ledninger
- Begrænset arbejde på vand
- Fremtidige projekter vil i store træk være uafhængige af etablering af en tunneleret løsning
- Optimal placering af ledningsanlæg
- Minimale begrænsninger i brugen af arealet over tunnelen

Ulemper:

- Lille forøgelse af tryktabet i udløbsledningen giver lidt større omkostninger til pumpearbejde
- Lidt ringere adgang til rensning af en dyb ledning
- Øget pladsbehov for etablering af pressegrube
- Ledningsomlægninger ved tryktårn

6. Økonomi, herunder driftsudgifter og finansiering

Etablering af midlertidig sikring af U1 som følge af etablering af Østlig Ringvej har et budget på (fortroligt). Etableringen af løsningen medfører ingen yderligere driftsomkostninger.

Etableringen af den anbefalede løsning til permanent sikring af U1 i form af en boret tunnel har et budget på (fortroligt). Løsningen medfører meromkostninger til pumpekraft, idet tunnelen ligger dybere end den eksisterende U1.

For begge de anbefalede projekter gælder, at der endnu ikke er vedtaget en anlægslov for Østlig Ringvej. Det kan derfor være svært at opnå Forsyningssekretariatets accept af, at arbejderne er påbudt BIOFOS, og at BIOFOS derfor kan forvente at få udvidet sin økonomiske ramme til at omfatte projekterne og fremtidige meromkostninger til drift.

BIOFOS vil derfor gå i dialog med Forsyningssekretariatet om, hvordan man kan sikre BIOFOS økonomisk, så BIOFOS kan igangsætte projekterne tidsnok til ikke at blive anledningen til, at Østlig Ringvej forsinkes.

For begge projekter gælder det, at de vil komme til bestyrelsens endelige godkendelse inden arbejderne igangsættes.